

Tekst til Hverdagslivspalten i TA lørdag 03.11.18

Av Beate Alstad

Sperma, et lite underverk.

I min forrige artikkel skrev jeg om den fantastiske huden, menneskelig berøring og hormonet oxytocin. Et annet av naturens underverk er sperma eller med et mer brukt ord: sædceller.

Sperma inneholder hormonene testosteron, østrogen og andre kjønns hormoner, og dessuten flere signalstoffer. I en studie ble det konkludert med at kvinner som hadde ubeskyttet sex med partnerne sine led sjeldnere av depresjoner. For ved ubeskyttet sex blir en del av disse hormonene tatt opp gjennom slimhinnene i vagina og kan utfolde sin virkning i kvinnens kretsløp.

Så om man ikke har hatt sex på en stund øker de depressive følelsene. Kondomer er en meget god beskyttelse mot kjønnssykdommer og bør brukes av alle som ikke er i et etablert forhold! Men i de etablerte parene går kvinnen kanskje glipp av en skvett med lykke og en forbedring av huden ved kondombruk. Det høres helt utrolig ut, men alle disse hormonene har faktisk innflytelse på humøret, hudbalansen, hudhelsen og hårveksten.

Forskere oppdaget for kort tid siden at stoffet spermidin som finnes i alle kroppsceller, finnes spesielt i store mengder i sædceller. Dette stoffet kan forlenge livet til fluer, larver, gjærceller, mus og menneskelige immunceller. Så kanskje havner sperma i fokus som en mulig ny ungdomskilde? Spermidin forekommer riktignok i hvetekim, ost, soyabønner, sitrusfrukter og i mange andre matvarer, men kanskje sperma blir det neste potensielle foryngelseskuren?

Sædceller er noen rare greier. Disse sinnssykt små greiene kan lage stor glede og sorg alt ettersom hvordan mannen bruker dem. Det er hard konkurranse selv om en kvinne bare trenger en enkelt sædcelle for å bli gravid. En mann ejakulerer i gjennomsnittet 200 millioner sædceller. Kvinner er født med alle eggene de noen sinne kommer til å få, mens menn derimot produserer sædceller daglig hele livet. Den største cellen i kroppen er eggcellen. Den minste er sædcellen. En eggcelle veier 175 000 ganger mer enn en sædcelle, men så er det i gjengjeld mange flere sædceller. Med alderen blir sæd kvaliteten noe dårligere, men de slutter aldri å produseres.

Sædcellene er sinnssykt små, de måler ynkelige ca. 0,005 centimeter. Men, om du skulle legge ALLE sædcellene etter hverandre på rekke ville den målt nesten 9,5 kilometer.

Sædceller er svært følsomme og kan ikke overleve så lett. Grunnen til testiklene henger på utsiden av kroppen er fordi at de skal avkjøles slik at de er i stand til å produsere sædceller og testosteron. Den ideelle temperaturen for testiklene til å produsere sæd, er 1C° kaldere enn det kroppstemperaturen er. Så sædcellene dør raskt når de utsettes for kulde, varme, tørke, forandret pH, eller til og med rent vann. Historier om at kvinner blir gravide i «sæd-bassenger» er dermed ikke reelle.

Mange fuglearter har faktisk større sædceller enn mennesker har. Det er ingen sammenheng mellom størrelsen på fuglene, eller i dyreriket forøvrig, og størrelsen på spermaet. Den lengste sædcellen vi vet om, er det faktisk en slektning av bananfluen som har.

Ønsker du mer kunnskap om hud og sperma finner du mengder med informasjon i bestselgerboken «Huden- vårt største organ» fra 2017 av den tyske hudlegen Yael Adler.